Debreczen, 1893. XX. évfolyam 106. sz. Péntek, május 5.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Széchényi-utcza 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utcza 1761 sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel.

A vármegyék beszélnek.

Budapest, május 4.

Ha van valami, ami kényszeritő bizonyitó erővel szól a mellett, hogy az egész nemzet támogatja a Wekerle-kabinet egyházpolitikáját, ugy az a buzgalom az, melylyel a megyei törvényhatóságok az egyházpolitikai reformprogramm mellett foglalnak állást. Ne tévesszük szem elől, hogy a vármegyéknek kevés okuk van a miniszterium mellett tüzbe jönni. A Wekerle-kabinet egy reform-kabinet és reformtervei keretében a közigazgatás államositása az egyik leglényegesebb pontot képezi.

A vármegyéknek tehát inkább érdekükben lenne, nehézségeket okozni a szabadelvü egyházpolitikának, mert amig a kormány egyházpolitikai szándékai megvalósitva nincsennek, addig a közigazgatási reform sem juthat a közvetlen aktuálitás állapotába. Az egyházpolitikát helyeselni annyi, mint a közigazgatás államositását siettetni s ezzel elősegiteni azt a ténykedést, mely által a vármegyei gazdálkodás meg lesz szüntetve s a közigazgatási élet egész vonalán az állami eszme, az állami akarat jut közvetlen érvényre. Ha tehát a megyei törvényhatóságok mégis lelkesült buzgalommal sorakoznak a kormány egyházpolitikája mellett, ugy annak bizonyitéka van ebben, hogy oly ok inditja őket, mely erősebb, mint az önfentartási ösztönük. Ez az indok a hazafias belátása annak, hogy az egyházpolitikai reformok keresztülvitele elengedhetetlen követelménye a nemzeti boldogulásnak és állami megerősödésünknek.

Ez értelemben fogva fel a dolgot, fokozott jelentőségük van a vármegyék nyilatkozatainak. Csak közelebbről kell nézni a harczokat, melyekre az egyházpolitikai viták adtak okot a vármegyék termeiben. Két elem küzd ott majdnem fanatikus buzgósággal a kormány álláspontja ellen: a klérus és az arisztokráczia.

Vármegyékben, hol nemzetiségek élnek, az emlitett két elemhez egy harmadik szövetséges csatlakozik, a nemzetiségi mozgalom alakjában. — Oly három tényező ez, melyeknek hatalmas befolyását tagadni nem lehet. Hisz a papság fontos szerepet játszik közéletünkben, messze szétágazó összeköttetések fölött rendelkezik, a szószéken és a családokban hatalmas visszhangra talál a szava. Az arisztokráczia ép ily befolyásos állásban van; prestige-e erkölcsi, nagyszerü urodalmai anyagi nyomást gyakorolnak a társadalomra és politikai nézetei mindenha tekintélyes tényezőt képeznek hazánk közéletében.

A nemzetiségi vezetők végül fajtársaik tömegeire támaszkodnak s ezek nemzetiségi szenvedélye a nem kicsinylendő utőkártya, melyet kijátszanak. — Ezzel a három hatalmas ellenféllel van dolga a vármegyék tanácstermeiben a szabadelvü egyházpolitikának. Egyenlőtlen a harcz, mely ott folyik. Egy elvont elvnek kell a támadást vezetnie, a megyék önfentartási ösztöne, a klérus, az arisztokráczia és a nemzetiségi izgatások ellen. És még is az a csoda történik, hogy a védtelen elv kerül elő győztesen a négyszeres ellenséggel vivott küzdelemből.

A szabadelvü egyházpolitikának ez a győzelme megdönthetlenül bizonyit egyet. Bizonyitja, hogy a kormány egyházpolitikája mélyen a nemzeti lélekben gyökerezik és hogy egész népségünk azonositja magát a szabadelvü eszmékkel, melyeket zászlójára irt a miniszterium. . .

Bizalommal telten tekinthetünk tehát a szabadelvü ügy diadala elé a parlamentben is.

— **Országgyülés.** (május 4.) A tanitók sorsának javitása képezte a mai ülés tanácskozásának tárgyát. A törvényjavaslat második szakaszánál a tanitók korpótlékát tárgyalták s Berzeviczy Albert államtitkár és Kovács Albert módositásával fogadták el a szakaszt, miután Csáky Albin gróf miniszter hozzá járul azokhoz Beszéltek még e szakasznál Thold Dániel Madarász József s Horánszky Nándor. Az ötödik szakasznál is támadt vita, melyben résztvet ek Kammerer Ernő előadó s Hock János; e szakaszt Csáky hozzájárulása után Hock módositásával fogadták el. A 8-ik szakasznál Csáky miniszter, Kammerer előadó, Okolicsányi László és Polónyi Géza, a 9-iknél pedig a miniszteren kivül Sima Ferencz, Apponyi Albert gr, részletes vitát holnap folytatják.

Az ülés második részét miniszteri válaszok töltötték ki. Hieronymi Károly belügyminiszter öt régi interpellácziára adott választ.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

NYÁR VAN MÉG . . .

Nyár van még, virágok nyilnak
Az erdőn, mezőn szerteszét!
Mégis mintha szemfedőként
Bus méla árny terülne szét!

Virulásból mit sem látok
Ködös a messze végtelen!
Lomb felett sugár nem reszket,
Borult az égbolt — fénytelen!

Nyári esték halk varázsa
Elszállt — eltünt nyomtalan.
Hull a rózsa bársony szirma,
Az illatárnak vége van!

Feloszlásnak rideg, halvány
Árnya ül a föld felett,
S töri halkan a virágról
Az illatot, — az — életet! ....

.... Szemem a bus őszi tájon
Elmerengve megpihen!
Keresem eltünt vi ágom
A köd homályos mélyiben!

Keresem a mé a árnyban,
A sápadozó völgybe' len!
A távol erdő zugásában,
A fényvilágban — oda fent!

Keresem — óh de mindhiába!
Vigasztaló fény nincs sehol!
Az alkony mindig jobban terjed —
S reményem jobban — haldokol! ....

Szarvas Mariska.

A trombitás lova.

— **Halévy Lajostól.** —

— Forditotta: **Hajdu József.** —

(Vége.)

Szándékom azonban egyszersmindenkorra el volt határozva, meg nem nősülni, s miután ezuttal a veszély közel volt, hogy a bájos özvegy szivemet meghódithatná, ugy menekülni akartam azáltal, hogy óvatosan kikerülöm.

De hogyan mentsem meg most magamat? Szánalmas helyzetben feküdtem a gyepen homokkal fedve, hajam kóczosan, ruháim foszlányokra tépve és lábam egész mereven. És ekkor közeledik felém ezen bájos és csábos aszszony és ezeket mondá:

— Valóban, ön legyen az Roche Targé ur? az Istenre kérem, mondja meg mi történt vele?

Egész őszintén elmeséltem neki esetemet.

— Csak nincs sulyosan megsérülve?

— Nem, nem! Lábamba bujt csak valami ördög; nem hinném azonban hogy valami komolyabb következménye lenne a dolognak.

— És hol van a ló, a mely önt ilyen helyzetbe sodorta?

— Im itt van!

Es Brutusra mutaték, a mely mellettünk áldogált nyugodtan és a füvet tépdelte.

Hogyan, ez a derék ló legyen az? Oh, én biztositom önt, hogy ő már jóvá tette hibáját. Majd később beszélek magának egyet mást róla.

Előbb azonban mégis haza kell hoznom.

— Képtelen vagyok egy tapodtat is tenni.

En majd haza hozom, még az esetre is, ha önmindjárt kompromittálva lenne.

Előhivatá tehát Bob nevü lovászát és aztán gyengéden egyik kezével ő fogott meg, másikkal a lovásza; a kocsiba ültettek és 5 percz mulva elnyargaltunk roche targéi kastélyom felé; ő fogta a gyeplüt és bizonyos elegantiával hajtotta a lovat, miközben én zavartan és mosolyogva pillanték szemei közzé

Mi egyedül voltunk a kocsiban, m után Bob lovászomnak meghagytam, Brutust visszavezetni, mely ez alkalommal igen engedelmesen viselte magát.

— Nyugodjék csak jól ki, mondá Noriolis asszonyság, tartsa lábát egyenesen; lassan fogok hajtani, hogy rázkódásokat ne érezzen.

— **Belföldi hirek.** (Változások a kereskedelmi miniszteriumban.) Kricsfalusi Vilmos miniszteri tanácsos helyére, ki álásától meg álik, a kereskedelmi minisztériumba Csidkay Károly, Zólyommegye alispánja fog kineveztdtni, a ki mint miniszteri tanácsos az uti és középitészeti müszaki ügyeket fogja vezetni a kereskedelmi minisztériumban. — (Segédjegyzők kongresszusa) Az ország községi jegyzőinek egy része gyülést tartott ma délelőtt Pestmegye székházában, hogy szomoru helyzetük javitása fölött tanácskozzanak Brettchneider Ödön elnök társait s élénken ecsetelte a segédjegyzők keserves helyzetét, a kiknek több mint fele képesitéssel bir. Fiókát e visszás állapotoknak a községjegyzői képesités rendezetlen voltában látják s ennek orvoslása végett memorandum-tervezetet készitettek. — (Az ágostai hitv. evangélikusok zsinata) Negyedizben gyült össze tegnap a fővárosban az ágostai hitv. evangélikus zsinat. Ma hirdették ki a törvényeket szentesitő királyi leiratot s a megerősitett törvényeket is. — (A zsidó vallás reczepcziójának) előkészitésére kiküldött bizottság ma Mezei Mór orsz. képviselő elnöklete alatt ülést tartott. — (Pulszky Ferencz) egészsége már annyira helyreállt, hogy a szobát is elhagyhatja. — (A virágokaz égettekért.) A budapesti városligeti virágkiállitásnak tegnap lett volna az utolsó napja, a rendező bizottság azonban elhátározta, hogy a kiállitást megtoldják egy nappal s a holnapi jövedelmet a tüzkárosultaknak juttatják. A katonai zenekar ingyen ajánlotta fel közreműködését. — (A hangkereső intendáns.) Gróf Zichy Géza, az Operaház intendánsa, e hónap 12-én Pécsre érkezik, hogy az ottani dalegyesületek próbaénekét meghallgassa. Az intendáns táviratban arra szólitotta fel Aidinger pécsi polgármestert, hogy értesitse erről Pécs városa összes dalárdáit és zeneegyesületeit. — (Lauka Gusztávnét,) szerdán délelőtt temették el Nagy-Bec-kereken. A temetésen a gyászoló közönség nagy számban jelent meg. Torontálmegye előkelőségei csaknem teljes számban jöttek a gyászos házba, hogy a boldogultnak megadják a végső tisztességet.

— **Külföldi hirek.** (A német császár és a pápa.) Jól értesült körökben azt beszélik, hogy Vilmos császár és a pápa közötti beszélgetésnek tárgya a szoczialista kérdés volt. Vilmos császár különben ugy a római, a nápolyi és a speziai fényes fogadtatás felett legnagyobb megelégedését fejezte ki az olasz királyi pár előtt. — (A nyolcz órai munka.) A londoni alsóház mai ülésén második olvasásban tárgyalta ezt a billt, a mely a bányákban a munkaidőt nyolcz órában állapitja meg és a munkaadókat, a kik az ellen vétenek, két tont sterlingig terjedhető pénzbüntetéssel sujtja A ház a bill 279 szavazattal 201 ellenében elfogadta — (Párbajra hivott miniszter.) A párisi lapok jelentése szerint Baudin szocziálista képviselő párbajra hivta ki Dupuy miniszterelnököt. — (A német-orosz kereskedelmi szerződés.) Werder tábornok nagykövetnek Berlinbe utazása éppen akkor, mikor Vilmos császár rómából a fővárosába érkezik, azt a véleményt kelti, hogy a nagykövet utjának politikai czélja van, s a német-orosz kereskedelmi szerződéssel függ össze. — (Az ir homerule.) Tegnap délután Londonban a lord-mayor elnöklete alatt Guidhallban népgyülés volt a homerule-bill ellen, m lyen a kereskedői, financzier és iparos körök képviselői vettek részt. A meeting nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta az előterjesztett rezolucziót, mely a humerule-bill ellen nyilatkozik.

A király itthon.

Május 4.

Már tegnapi számunkban irtunk arról, hogy a király kiment a városligetbe a virágkiállitás megtekintésére s ott egy fél óránál tovább időzött. Mielőt eltávozott volna Helnár mükertész szép kis leányától elfogadott egy szép virágbokrétát s azt rendkivül szivélyesen megköszönte.

A király a virágkiállitásról visszajövet délután fél 3 órakor meglátogatta a Bajza-utczai festő-mester iskolát. A király már régebben megigérte az intézet igazgatójának, Benczur Gyula festő-művésznek, hogy személyesen ülni fog ahhoz a képéhez, a melyet a müvész Pestvármegye közgyülési diszterme számára fest, s ezt az igéretét ma beváltotta. A király t, a ki St.-Quintin gróf szárnysegéd kiséretében érkezett, Benczur Gyula a bejáratnál fogadta s egyenesen első emeleti mütermébe kisérte.

A király helyet foglalt a számára készitett emelvényen, s Benczur hozzáfogott a már megrajzolt arczkép festéséhez. A királynak rendkivül tetszett a müvész munkája, a mit az is bizonyit, hogy egy huzamban két teljes órát ült. Benczur meglepő hüséggel és igazsággal örökitette meg a király arczvonásait s ezt ő felsége a fej kifestésének befejezése után maga is kifejezte a müvész előtt Ő felsége a két órai idő alatt folyton n jásan társalgo t a müvészszel.

Ö óra volt, mire a király befejezte Benczurnál tett látogatását. Ezután ő felsége látogatást tett Stettka Gyula tanárseged mütermében, a ki a királynak épen két arczképén dolgozik. A király mind a kettőt sikerültnek találta. Majd Tisza Lajos kiséretében, ki időközben jött oda, megtekintette Pap Henrik Spányi Kornél, Dudits Andor és Janicsek Sándor mesteriskolai tagok mütermeit s elismeréssel nyilatkozott a fiatal festők készülőfélben levő munkáiról Ezután a király az időközben a mesteriskola környékét megszálló közönség zajos éljenzése közben visszahajtatott a budai várba A király távozása után Tisza Lajos gróf, ő felsége személye körüli miniszter tett látogatást Benczurnál s megigérte neki, hogy megküldeti számára Bécsből a képhez szükséges diszöltönyöket.

Esti hat órakor 18 teritékü udvari ebéd volt, melyen Jenő és László főherczegek és a kiséret vettek részt. A miniszterek a mai, a főpapok a holnapi udvari ebéden jelennek meg. A harmadik udvari ebédre leginkább a tábornoki kar tagjai hivatalosak.

A mai általános kihallgatásra ma a kabinet irodában rendkivül sokan jelentkeztek.

A király kiséretének tagjai, Paar Ede gr. és Bolfras főhadsegédek, Vivenot Oszkár gróf, Vaux báró, Tengler Tivadar, Schafgotch Viktor és Bigot de St. Quentin szárnysegédek tegnap délelőtt hátrahagyták névjegyeiket a herczegprimásnál.

A nagy katonai szemlére a 32-ik és a 6-ik számu gyalogezred beérkezett a fővárosba a pilis-csabai táborból, hova már ma visszaindult.

— **Csapatszemle a vérmezőn.** —

A tegnapi csapatszemle melyet a meg-meg ujuló eső egyáltalán nem zavart a közönség rendkivüli érdeklődése mellett ment végbe, mely a vérmező szélének emelkedéseit sürü sorokban megszállva tartotta.

Reggel ½9 órakor a helyőrség összes csapatai fel voltak állitva a vérmezőn, négy egymás megett álló hadrendben, arczczal a vár elé. Lobkovitz herczeg altábornagy hadtestparancsnok. Stemacker Ferencz ezredes vezérkari főnökkel a jobb szárnyon várta a királyt.

Egy szóval igen figyelmes és szeretetre méltóan viselte magát. A mint engem kényelmesen elhelyezett, imigyen beszéle:

— Beszélje el nekem miként esett le a lóról és én aztán elmondom, hogyan jöttem az ön segélyére Ugy tetszik nekem, hogy különös egy lóhistória adta itt elő magát.

Én elkezdém mesélni a dolgot; alig említém azonban, mint erőlködött az eldördült két lövés után Brutus, hogy engem leteritsen, közbevág ő:

— Ah, értem már a dolgot. Ön a trombitás lovát vásárolta meg.

— A trombitás lovát?

— Igen, épen azt, és ezáltal minden meg van magyarázva . . . Hát még soha sem látta Párisban egy spahi-trombitás lovának mümutatványait? Hisz az előadások igen érdekesek voltak! Egy afrikai vadász szürke lován a versenytérre belovagol; arabok rá lőnek. Ő meg van sebesülve és leesik lováról; miután azonban ön nem esett le, ugy a ló, boszankodva azon, hogy ön szerepét oly rosszul játszotta, dobta le önt. Es mikor ön a földön feküdt, mit csinált aztán a ló?

Elmondám tehát neki, mint erőlködött Brutus, hogy engem alaposan eltemessen.

— A trombitás lova! Minden kétséget kizárólag. Látja, hogy ura meg van sebesülve; az arabok visszajöhetnek és őt megölhetik. Mit csinál az okos állat? Elrejti őt és hamar tovanyargal. Nemde?

— Igen, hatalmasan vágtatva.

— Mi közben a zászlót magával viszi, melyet nem akar, hogy az arabok kezére kerüljön.

— Csupán kalapomat vitte el.

— Azt vette el, a mit vehetett. Es hová nyargal a trombitás lova?

— Ah, mondám emlékszem reá; vágtatva elindul a markotányosnőért.

— Egészen helyes! A markotányosnőt elhozza és ma a markotányosnő, az ön becses engedelmével, Noriolis grófné volt. Az ön nagy almás szürkéje sebes vágtatva az én udvaromba tart Én épen a küllépcsőn álltam keztyümet begombolandó, s aztán a kocsiba akartam ülni. A legénység az istállóból előrefut, a mint e lovat megpillantják, mely nyergelve és zabolázva volt, lovast nem látnak, azonban e helyett egy kalap volt a szájában. Megakarják fogni, azonban a ló csak nem engedi magát, egyenest a lépcsőkre hatol és előttem letérdel. Az emberek ide sietnek ujból kisérletet tesznek, hogy befoghassák, de ismét felágaskodik és a rácsozat kapujáig ugrik, megfordul és reám bámul Engem hivott; biztositom, hogy engem hivott. Parancsot adok szolgáimnak, hogy a lóval tovább ne törődjenek, a kocsiba ugrom és utána megyek, a ló az erdőbe vágtat; én követtem nyomról-nyomra a legrosszabb utakon is, mig végre nyomon vagyunk és önt meglátom.

Abban a pillanatban, a mint Noriolis grófné utolsó szava elhangzott, a kocsi hátsó része egy hatalmas lökést kapott és szinte m gijedve vésszük észre, hogy Brutus feje felettünk lebeg, mely csodálkozásunkra háttal oly nyugodtan maradt, Bob lovagolt rajta, a kocsit néhány perczig hátulról követve és a mint látja, hogy a kocsi hátsó ü ése üres, mint igazi müvész, a jó alkalmat megragadta hogy müvészetének egy ujabb bizonyitékát adja. Egy ugrással mindkét előlábát a kocsira tette és nyugodtan folytatta tovább utját te mészetesen mindig csak hátsó lábaival nyargalva, mig szegény Bob lovászom hasztalanul erőlködik a lovat a rendes menetbe terelni.

Noriolis grófnét azonban Brutusnak ez ujabb mutatványa annyira megijeszté hogy elereszté a ló gyeplüjét és egész egyszerüen karjaimba dől.

Bájos fejecskéje egész véletlenül vállaimra borul és ajkam haját érinté. Bal kézzel a gyeplü után nyulok, jobb kézzel pedig Noriolis grófnét támogattam E mellett lábam szörnyü fájdalmat okozott és én oly annyira meg voltam zavarodva.

Ily módon vonult be első izben Noriolis grófné roche-targé-i kastélyomba.

A mint hat héttel reá éj közepén másodszor hozzám jött, már ugyan e napon Roche-Targé nejévé lett.

— Sajátságos egy esemény ez az emberi életben mondá nekem. Mi sem lett volna mindebből, ha ön a trombitás lovát nem vásárolta volna meg.

Nehány perczczel 9 óra előtt egy trombitás kürtszóval jelezte a király megérkezését és rövid idő mulva Boltrass főhadsegéd után a király vágtatva érkezett pejlován, miután egész nagy kiséretével már a királyi palota udvarán lóra szállt Lobkovitz herczeg altábornagy néhány lépésnyire ő felsége elé ment, háromszorosan tisztelgett s jelentést tett A király, fényes kiséretével a szokásos kürtjelzés hangjai mellett ellovagolt minden hadrend előtt.

Ezután a király a térség közepére lovagolt, m alatt a csapatok diszmenetre sorakoztak.

Ezalatt a király többeket megszóli ott a kiséretében volt tábornokok közül. A király kiséretében volt József Ágost főherczeg, Fejérváry Géza báró táborszernagy, honvédelmi miniszter, Forinyák Gyula altábornagy honvédségi adlátus, Bolfrass vezérőrnagy főhadsegéd, a budapesti helyőrség tábornoki kara Vévenet Oszkár gr., Vaux báró, Schafotsch Viktor gr. Biget de St. Quentin szárnysegédek; a kisé et mögött több udvari hivatalnok s egy szakasz diszbe öltözött udvari lovas zsandár. A király leghosszabban Fejé váry miniszterrel b szélgetett, lova ez alatt mind nyugtalanabb lett, ugy, hogy még az elléptetés megkezdése előtt leszállott lováról s egy másik paripára ült.

Mig az elléptetés folyt, erős eső zavarta meg a néző közönséget, de a csapatok ennek daczára a legszebb tartás al vonultak el ő fel sége előtt. A diszmenet után az összes önálló csapatparancsnokok félkört képeztek ő felsége körül, a ki rövid megszólításban a csapatok kinézése és magatartása felett megelégedésének adott kifejezést, a közönség szakadatlan éljen kiáltása közt lovagolt ő felsége vissza a várba.

Az éjjeli eső előnyös volt a mai csapatszemlére i-, m rt a vérmező homokját lekötötte.

Hirlapirók látogatása az uj kórházban.

Debreczen, 1893. május 4.

Tegnap d. u. 3 órára voltak meghiva a helybeli lapok képviselői az ujonnan épült várost közkórházba körül tekintés czéljából. A kintjártak elragad atással beszélnek az ott tapasztalt tisztaságról, a pedánsságig szigoru rend és pontosságró, a kalauzoló, igazgató főorvos: dr. Ujfalussy József, dr. Csikos Sándor és dr. Kenézy Gyula osztályorvosok felülmulhatlan leereszkedő modoráról, nyájas jóakaratáról, melylyel közel másfél órán át lépten nyomon elhalmozták a birlapirókat, s őket kimeritő felvilágositásokkal minden irányban ellátni fáradhatlanul igyekeztek.

A látogatásról következőkben számol be kiküldött tudósitónk:

Valamivel 3 óra előtt érkeztünk ki az uj közkó házba, hol először is az administrat ó czéljaira szolgáló elkülönitett épü etrészbe mentünk, mely közvetlen a főbejárat mellett jobbról emelkedik. Benne az igazgató főorvos szobáján kivül van a gondnok, ell nőr, irnok és biztos közös hivatali helyisége, odább az inspectiós orvosi szoba, tanácsterem, a betegfelvételi iroda és a gyógyszertár 2 szobája s effélék; mind tágas, tiszta, jó levegőjü helyiségek, amit különben a halottas kamarától az utolsó lakrészekig mindenről elmondhatni.

Az igazgató főorvos és alorvoson kivül van még 4 osztályorvos és 2 segédorvos, utóbbi kettő részére lakás is van berendezve.

Ez idő szerint 167 beteg áll gyógykezelés alatt.

Az igazgató főorvos vezetése mellett az I. számu pavillonban kezdtük meg — paradoxnak lássék bár: — kellemes és élvezetes szemlénket.

Az I. sz. pavillon (női osztály) földszintjén a belgyógyászati osztály van elhelyezve.

A nagy és tágas belgyógyászati kórteremben 24 hel van betegek számára; elfoglalva 22 ágy többnyire gyomor és tüdőbetegek által. Mellette fürdő szoba zuhanynyal, meleg és hideg fürdőre berendezve. Az emeleten a bujakóros női osztály nagy kórtermében 24, helyből 13; a kis kórteremben 9 ágy van elfoglalva. — Ezen nagyobb közös helyiségek mellett vannak külön szobák 2—2 ágygyal azok részére, kik elkülönitve óhajtanak feküdni s emellett tehetősebbek is.

E magán helyiségek után személyenkint 1 frt 70 kr, fizetendő napi ápolási összes költség fejében.

E szobák falai össszel 1½ méter magasságra olajjal lesznek impregnálva. Bordás platfondjuk azonban neheziti a tisztitást.

A II. sz. pavillon földszintje a férfi betegeké. A nagy kórteremben 25 ágyból 2 üres. Az emeleten van a férfi bujakóros osztály.

A IV. és V. számu pavillont a sebészet, szülészet és szemészet foglalja el. A szülészeti kis mütő teremben bemutatta Dr. Kenézy osztály orvos a modern gyógykezelés kitünő eszközei között a kettévehető szülőágyat, melyen lábtartályok alkalmazásával assistens nélkül is lehet a szülészet körébe vágó operatiókat végezni, továbbá a statisticai adatok készitéséhez szükséges gyermek hossz-, suly- és koponya mérőket, aztán egy másik mellékhelyiségben a szülészet, sebészet és szemészethez megkivánt bakterium mentes vizet melegitő gépezetet, mely porcellánon szüri áta vizet s menti meg fertőző csirmagvaktól,

A mütő szoba fala és platfondja csinos majolika koczkázattal van bevonva; ezen csinos plafondra nézve mid n a Prot. Lap szintén j len volt társsz rkesztője Nt. Csiky Lajos theol. tanár ur megkérdezte: nem alkalmasabb volna-e mindenütt hasonfajta platfond a bordás helyett? Dr. Csikos megjegyezte, hogy e kis szoba menyezete circa 300 frtba került. — Emez igen kedves kinézetü mütő szobában van aztán a modern sebészet czéljainak megfelelő mütő asztal 2½ cm. vastag öntött üvegből. Itt minden va- és üveg. a majolika falat kivéve.

Ugyancsak e pavillonban vannak elhelyezve még a szembajosok (a ragályos szemcsés köthártya lobban szenvedők kivételével kik a VI. pavillonban vannak); a szembajosok női kórtermében 8 helyből 5 van elfoglalva jelenleg; a férfi teremben 7 helyből csak 1 üres; mindkét terem teljesen elsötétitve.

Ezen pavil on alatti pinczében van elhelyezve a központi légfütő, — az u. n kalorifer, mely az egész telepet látja el a föld alatt elágazó óriási csövekben mindenüvé elvezetett gázfütővel. — Innen szabályoztatik ugyancsak a légfütő segé yével a kór termek s ellőztetése is, mely az időjáráshoz képest két irányulag u. m. téli és nyári szellőztetővel eszközöltetik. Remek készülék, könnyen kezelhető s emellett a lehető legegyszerübb.

Az egészen távol és különálló IV-ik sz. pavillonban a ragályos betegek vannak elhelyezve; az egynemü ragályos betegek különkülön helyiségben; van négy női — s négy férfi szoba, — ezeken kivül egy férfi és egy női ápoló részére egy-egy csinos kis szoba.

A kór helyiségek között utolsónak tekintők meg a III. sz. elmebetegek osztályát, melynek elkülönitett két része van, férfi és női elmebajosok számára. Mindenik részben van közös háló és közös étkező terem csinosan berendezve a nyugodt betegeknek, aztán erős ajtóval ellátott — tetszés szerint elsötétithető magán zárka dühöngők részére. E zárkák butorzata a legszegényesebb, nincs benne egyéb a fekhelyül szolgáló szalmánál. De megmagyarázza ezt az óvakodás, melyet ilyen dühöngőkkel szemben okvetlen követni kell, s amire itt a pedánsságig menő gond van forditva.

A férfi osztályban 3 csendes elmebeteg ül és fekszik némán — szótlanul. Egyikük — egy Vitányi nevü nánási ember, hónapokig nem ejt egyetlen szót sem. Ezen 2 részből álló osztály magas fakeritéssel van az elme betegektől elkülönitve s gondos zár alatt tartva.

Ezek után a vizvezetéknek a toronyban levő 2 reservoire ját vizzel ellátó remek 2 kis szivó nyomó gépet tekintettük meg, mely zajtalanul emel másodperczenként 87 liter vizet, a 48 kilóliter ürtartalmu hatalmas 2 viztartóba. Megnéztük aztán még a kifogástalan csin- és tisztaságu konyhát, a mosókonyhát, a gáz ruhaszáritó helyiséget, végül pedig a halottas kamrát, bonczkamrát és a csinos szertartási termet s a nekünk sokkal rövidebbnek tetsző másfél órai szemle után igazán kellemes összbenyomással vettünk bucsut szivélyes kalauzolóinktól, kik amily fáradhatlanok voltak kimeritő felvilágositásaikban, ép oly kitünő szakembereknek is mutattak magukat előttünk, kétséget sem hagyva bennük az irán', hogy a vezetés és gyógykezelés valódi szakerők kezében van, a kik tudományukon kivül páratlan és a betegekre nézve már magában fél orvosságot nyujtó szivélyes modort és arany kedélyt érvényesitenek a szenvedő emberiség érdekében; azt egyébként a betegek tudják legjobban, mit tesz e jóakaratu atyai és humánus bánásmód a betegség deprimáló hatásával szemben.

Kellemesen lepi meg minden a szemlélőt, mi csinos, tiszta s megnyerő kü sejü; ilyen ott minden egész az ápolónők kifogástalan tisztaságu keresetlen egyszerüségü öltözékéig, mely honi kék carton-derék, ruha és fehér fodros kötényből áll. (b. b.)

Háziipar fejlesztése.

Debreczen, május 4.

Annyiszir hallunk beszélni a „házi" iparról, annak fejlesztéséről, ezzel kapcsolatban igen természetesen a kormány mulasztásairól, miket minden téren, de specieil épen a házi ipar fejlesztése körü évtizedek óta elkövetni szokott.

Nem czélunk az ilyen efféle alaptalan vádak elleuében kormányunkat védelmezni hiszen nyitott könyv annak egész müködése,— valnak beszélni, hogy megvirradt? ugyis czél tévesztett, hasztalan időpazarlás volna.

E helyett egy pár szóban az is. házi iparunkról kivánunk egyetmást elmondani.

Hogy meglegyen a sorrend, hát kezdjük mindjárt az etymologiával.

Háziipar alatt. minden esetre olyan,— mondhatni befelé irányuló foglalkozás-nemet kell értenünk, mely egyrészről első sorban a családi kör szükségleteinek házilag leendő ellátására, másrészt pedig oda irányul, hogy a rendes foglalkozás mellett fenmaradandó idő és munkaerő productiv módon értékesithető legyen.

A kereseti jelleg egyáltalán nem a leglényegesebb vonása a házi iparnak; első s főtekintet ennél a felesleges idő s aphenő munkaerőnek minél gazdaságosabb, intenzivebb kihasználata.

Mindennek daczára háziipar körébe sorozzák — nem kell bizonyitani, hogy tévesen, — többek között a kalotaszegi varrotas készitését, s a némely vidékeken állandó s virágzó kereset forrást képező szőnyeg, — bimző-, és szövő stb. ipart.

Mondanunk sem kell, hogy ezek, mint állandó kereslet tárgyát képező czikkek, — bár tagadhatlan, hogy a háziipar köréből fejlettek ki, — ma már meghaladták azt a nive ut, melyet a szerény háziiparnak tullépni speciális jellegének elvesztése nélkül egyáltalán n m szabad.

Ezek ma már valóságos mü'pari foglalkozási ágat képeznek; ezekről, mint háziiparágakról — nem beszélhetünk kisebbités nélkül.

Ha háziiparról óhajtunk beszélni csak azon foglalkozás lebeghet szemeink előtt, melylyel pl. a földmivelő nép az év bizonyos szakában — amidőn állandó és fő foglalkozásától szünetelni kénytelen, tehát különösen a téli hónapokban, — rendelkezésre álló üres idejét hasznos módon igyekszik értékesiteni főként azon czélból, hogy télen is ne csak a passiv fogyasztó, hanem a productiv termelő szerepet is betöltse némileg, már amint ez a körülményekhez képes lehető, — e szerint ideiglenes és mellékes en, amig t. i. megszak tott főfoglalkozását ujból folytatni módjában leemd.

Hogy csak is ez az ily módon értelmezett ideiglenes — mondjuk: időleges — s mindenesetre mellékes foglalkozás képezhet házi ipart, azt az is mutatja, hogy ellenkező

esetben pl. a képviselőház ügyvéd vagy más hasonló nem incompatibilis állásu tagjai könnyen nevezhetnek képviselői állásukat házi iparnak, — erre pedig senki sem gondol. —

Ez a mellékes foglalkozás t. i. a háziipar szivesen el ismerjük, hogy érzi szükségét bizonyos foku protegálásnak s rendszeresitésnek. Tagadni szóval sem fogjuk, hogy különösen tanfolyamok létesitése által lendület volna adható a házi ipar egyes ágainak, minő pl. a kosárfonás; vesszőipar, háztartási s gazdasági eszközök előállitása, szalmafonás stb.

Nem tartjuk azonban helyesnek mindezek hiányáért a kormány culpózus felelősségének tulságosan szokásos hangoztatását, — mert szerény budgetje keretében megteszi a lehetőt, mindazt ami e tekintetben az állami beavatkozásnak feladatát képezheti.

Nézetünk szerint a házi ipar rendszeresitését csakis és kizárólag társadalmi uton lehet és kell eszközölni, fennmaradván és megkivántatván természetesen az állam támogatása is.

Az államtól e tekintetben sokat kivánni tulzás volna mert hiszen a házi ipar szerény köre társadalmi, sőt egyesek jóakaratu buzgalmából meritett erővel is könnyen oda fejleszthető, hol az megmaradva feladatainak határai közt; a gazdasági erők és tényezők intensivebb kihasználását eredményezheti.

A nép iskolák körében hova tovább tért és megvalósulást nyer a gazdasági irányzat eszméje; ez a tanfolyamok embryoit képezi; ehez elég egyelőre a nagybirtokosok, s a gyárosok jó akaratu pártfogása, melylyel különösen alkalmazottaikat e téren hatályosan elősegithetik, s az ebben tagadhatlanul rejlő nemzetgazdasági érdekeket szolgálni módjukban állhat. (b. b.)

Vegyes hirek.

* **Az ötvenezer forintos sikkasztás.** Berecz Antal, a magy. leszámitoló és és pénzváltó bank sikkasztó tisztviselője a Cilli járásbiróság börtönében van, mig öcscsének, Edének mindeddig sikerült elmenekülnie. Berecz Antalt valószinüleg 3—4 nap alatt hazaszállitják, de ha az osztrák hatóság esetleg valami akadályt gördit a kiadatása elé, ugy 1—2 hónapig is elhuzódhatik az ügy. Berecz most is megmarad abbeli állitása mellett, hogy a nála nem levő pénzt a vérmezőn elásta. Tegnapi vallomását különben oda módositotta, hogy hétfőn a déli egy órakor induló vegyes vonattal utazott Martonvsárra s ugy este Nyékről tovább. Azt mondja, hogy öcscsének a lopott pénzből csak ezer forintot adott. Berecz Ede még mindig nincs elfogva s csak annyit tudnak róla, hogy Pragerhofban Divaccaig váltott jegyet. A leszámitoló bank a külföldre tisztviselőket küldött ki hogy intézkedjenek Berecz Ede elfogatása iránt.

* **Urainak gyilkosa.** Genuából távirják; A város egyik legelőkelőbb családját borzasztó vérengzés boritotta gyászba. Curro Miklós millionmos, a hason nevü hires czég főnöke és fia heves szóváltásba elegyedtek az üzletnek Orsini nevü 40 éves szolgájával, aki rávetette magát urára és fojtogatni kezdte. A fiatal Curro segélyére sietett atyjának és nagy nehezen sikerült is a szolgát egy mellékszobába szoritani. Magán kivül a dühtől, a szolga töltött revolverrel visszajött és öt lövéssel leteritette az apát és fiát. A fiu még a kórházba való szállitás közben meghalt, az atya pedig utolsó óráit éli. A gyilkost letartóztatták. A városban a részvét általános.

* **A cicagoi világkiállitás megnyitása.** A világkiállitást máj. 1-én délben pont 12 órakor az Egyesült-Államok uj elnöke, Cleveland megnyitotta. Hatalmas ágyudörgés s a harangok egyesült kongása kisérte ezt az ünnepélyes aktust. Chicagoban ezrével tolongott a nép, mindannyi ünnepélyes hangulatban vett tudomást a megnyitásról. Kár, hogy az idő nem kedvezett az ünnepélyes pillanatnak. Egész napon át borongós esős idő volt. De ez mit sem ártott a lakosság emelkedett hangulatának. A chicagoiak örömmámorban usznak, de osztoznak ebben az örömben az idegenek is, a kik oly nagy számban érkeztek meg a világ minden részéből a kiállitás megtekintésére, hogy a szállodák képtelenek voltak a sok embert befogadni. A legtöbb ujonnan érkezett idegennek az éttermekben, sőt még a fürdőszobákban is vetettek ágyat!

* **Falb Nagy-Becskereken.** Falb Rudolf, az ismert időjós, a ki az által szerzett magának is mert nevet, hogy még mindig a jövő időjárását találgatja és sohasem találja el, — mint nekünk irják — ma Nagy-Becskerekre érkezett, ahol felolvasást is fog tartani. A városban oly nagy az érdeklődés Falb felolvasása iránt, hogy a belépő jegyek már egy hét előtt elfogytak.

Szinház

A betiltott katonazenekar.

A nagyváradi szinkörben betiltott katonai zenekar ügyében a hangulat kezd mindegyre mérgesebbé válni. A lapok vezérczikkeznek ró a s közönség és szintársulat el van keseredve a dolog ilyetén roszra fordulása felett. Azonban az ügy még nem ért véget s még csak most kezd igazán „érdekessé“ válni. Ugyanis Leszkay András szinigazgató és a katonai parancsnokság közt támadt konfliktusnak már folytatása akadt. Katonáék nem érték be azzal, hogy megtagadták a szinháztól a zenekart, hanem tovább mentek. Szerdán a reggeli rapporton olvasták fel a „Stationskommendó-Befehl“-t, melyben minden egyeruhát viselő embernek, légyen az óbester vagy közvitéz, tényleges szolgálatban lévő, vagy tartalékos, szigoruan megtiltatik, hogy további parancsig, ellátogasson a magyar szinházba. — E rendelet nem nagy örömet okozhat persze a nagyváradi tisztikar tagjainak sem, a kiknek ezután nem lesz szabad eljárni oda, a hol a diszes egyenruha legjobban érvényesülhet.

A szinházi zenekar összetoborzása érdekében Bécsben és Budapesten járt Barna Izsó karnagy, táviratilag értesitette Leszkay szinigazgatót, hogy a fővárosban sikerült egy olyan zenekart toborzania, mely az igényeknek teljesen meg fog felelni. Értesitése szerint ez a zenekar pótolni fogja a katonai zenekart. Nehány nap mulva tehát a nyári szinkörben akadálytalanul bevonulhat a kaczagó Muzsa s addig a szerződés daczára visszavont katona zenekar miatt egy jó szinházi zenekar szerződtetéséig, — a szinpadon egészen a régi jó idők muzsája: a dráma lesz az uralkodó.

---

* **Tiszai szintársulata.** Tiszay Dezső, a kassai szinház volt igazgatója, a ki eddig is évről évre átrándult Eperjesre, most bucsuzik a „Segitség“ városától. Szombaton adták elő a „Szultán“-t, melynek szereplői közül Sugár Aranka (Szelim) és Tiszayné Ellinger Ilona (Roxelane) osztoztak a tapsokon. Teszést aratott a Murai „Pezsgő“-je. A telt ház, mely minden jelengtet élénk derültséggel kisért, különösen Bogy Ionkától (Lotti) volt elragadtatva, mellette még Krémert (Hóka Tóni) és Sándor Emilt (Hóka Ottó) tüntette ki. Tiszayék Eperjesről Nyiregyházára mennek, onnan pedig Mármarossziget re.

* **Verőné Margó Célia**, a népszinház primadonnája Nagyváradra utazott, hol megkezdi hosszabb időre tervezett vendégszereplését.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

Május 5.

Szinház és katonazene.

Nagyváradon vasárnap nagy népgyülés lesz, a melyen föl fogják kérni az összes mulató helyek tulajdonosait, hogy katonai zenekart ne szerződtessenek. A közönséget pedig fölkérik, hogy az olyan helyeket, a hol katonazenekar játszik, kerülje. A nagyváradi függetlenségi párt holnap a betiltás ügyében gyülést tart és föl fogják kérni Barabás Béla országgyülési képviselőt, hogy ebben az ügyben nyujtson be interpellácziót a hadügyminiszterhez.

A budavári merénylet.

Csolics Mihály bünperében valószinüleg még a jövő hó elején meglesz a végtárgyalás, mert a vádlott kijelentette, hogy a vádhatározat ellen felebbezni nem fog. A bünvizsgálatot ez ügyben már befejezték. A vádlott véd jét a törvényszék a vádhatározatban fogja kirendelni.

Helyi hirek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felek nek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponkent d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, május 5-én: változó felhőze, helyenként csapadék.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Május 6. A debr. ker. ifjak dalkörének estélye a Margit fürdőben.

Május 6—14. Kereskedelmi akadémia növendékeinek tanulmányutja.

Május 7. Markovics ünnepély a főiskolában.

Május 11. A debreczeni tornaegylet b.-ujfalusi távgyaloglása.

Május 13. Ábrányiné, Wein Margit hangversenye az „Arany Bika“ disztermében.

Május 15. Hajduvármegye közgyülése.

Május 17. A gazdászok majálisa a Dobos-pavilonban.

Május 20. Sajtóügyi végtárgyalás.

Junius 20—24. Érettségi vizsgálatok a főiskolában.

Május 21. A keresk. ifjak egyesületének kirándulása Szatmárra.

Junius 25 Az iparos-kör jubileuma.

Augusztus 7—15. Országos vásár.

Október 2—10. Országos vásár.

— **A tisztviselők ia bére.** A debreczeni állami tisztviselők értekezlete által kiküldött szerkesztőbizottság tegnap ülést tartott Eötvös Károly Lajos kir tanfelügyelő elnöklete alatt. A minisztertanácshoz intézendő folyamodvány vázlatát Kardos Albert főreáliskolai tanár olvasta fel, mely felett beható tanácskozás indult meg; az elnök Deák József, pénzügyigazgató helyettes, Deák Ferencz járásbiró és Sándor Kálmán kir. főmérnök hozzászólása után a kérvény javaslat elfogadtatott és a végleges szövegezéssel a bizottság ugyancsak Kardos Albertet bizta meg. A kérvény, melyet a bizottság javaslata szerint három vagy négy tagu küldöttség vinne fel a miniszterelnökhöz, jóváhagyás végett a f. hó 11-én, áldozó csütörtökön d. e. 11 órakor tartandó nagy értekezlet elé kerül, melyre a debreczeni összes állami tisztviselők meg fognak hivatni és a melyre már most felhivjuk az érdekeltek figyelmét.

— **Esők.** Beállott az esőzés, tegnap egész nap hullott az eső s fölzsendüleg hatott az erdőre, a kertekre, a vetemé yekre, egyszóval mindenre, a mi oly régen szomjazta Isten e nagy áldását. Eső hullott a Hortobágyra is, a mi nagy öröm a gazdálkodó közönségre nézve, a mely máskülönben rövid idő mulva kénytelen lett vo na haza hajtani a jószágot a kiégett legelőről. Nem sokára el lehet tehát mondani a népdallal, hogy:

„Gulya, ménes ott legelget...“

— **Markovits ünnepély.** F. hó 7-én vasárnap a ref. főiskolában tartandó Markovics ünnepély közbejött akadályok miatt nem d. u. 4 órakor tartatik meg, mint a meghivókon van, hanem ugyanaz nap déle őtt $^1/_2$ 11 órakor.

— **Debreczen város vagyona.** Debreczen város házi pénztárának 1892. évről szóló zárszámadásával egyidejüleg Szabó József főszámvevő elkészitette ugyanazon évről a város általános vagyon mérlegét is. Ennek főbb tételei a

következők: I. Cselekvő állás: Jövedelmező földbirtokok értéke 10,323.950 frt, nem jövedelmezőké 238,427 frt 18 kr, jövedelmező épületek 1,750.116 forint, nem jövedelmezőké 1,500.100 frt, cselekvő tőkék 2,884.643 frt 64 kr., cselekvő hátralékok 1.593.216 frt 80 kr, anyagok és termények 231.870 frt 85 kr, lábas jószágok 36.780 frt, szerek és eszközök 86.500 frt. Készpénzmaradvány 2086 frt. a jövedelmező vagyon értéke 16 883.797 frt 29 kr, nem jövedelmező vagyon értéke 1.876,893 frt 74 kr, **összes vagyon 1.876,091 frt 03 kr.** — II. Szenvedő állás-adósságok 2.817,339 frt 66 kr, szenvedő hátralékok 42,846 frt 31 kr, összesen 2.830 185 frt 97 kr, melyet ha levonunk a cselekvő állás értékéből, **jelentkezik tisztavagyonként 15.900,505 frt 06 kr.** — A zárszámadást, melynek végösszegeit nehány nappal ezelőtt közöltük, holnap részletesebben fogjuk ösmertetni.

— **Személyi hir.** Revicky tábornok Debreczenből elutazott. Távolléte alatt a térparancsnokságot Görgey Vincze ezredes a 3. honvéd gyalog ezred parancsnoka végezi.

— **„Te vagy az Erzsi?“** Fülöp Erzsébet, rendőri körökben kellően ösmert tolvaj asszonyról van szó, a ki Winkler Mihályné Szent-Anna utczai lakostól ma d. e. is elemelt egy csomó ruhanemüt. A háziak azonban észrevették manipulációját s rendőrt hivtak, a ki utána is eredt Erzsébet asszonynak. A jámbor asszonyság kezdetben utnak iramodott s futás közben eldobta zsákmányát, mikor azonban a rendőr mégis elfogta, egyszerüen — némának tetette magát s elektrai taglejtéssel igyekezett nyilván valóvá tenni, mennyire nincs köze az egész epizódhoz. Hijába, mégis csak bekisérték a III kerületi rendőrségre, a hol rögtön ösmerősökkel találkozott, mert a rendőr lehuzta fejkendőjét s e nyájas szavakkal fogadta: „Te vagy az Örzsi?“

— **Jótékonyczélu hangverseny.** Tegnap este 8 órakor tartatott meg háziezredünk zenekarának hangversenye a veszprémi és téglási tüzkárosultak javára. A hangversenyt, mely mintegy 150 forintot jövedelmezett a jótékony czél javára, Czapek Péter karmester vezényelte szokott preczizitással, izléssel és elismerésre méltó lelkesedéssel. A rendkivül előkelő közönség körében láttuk a többi között gróf Degenfeld főispánt, Puky Gyula kir. táblai elnököt, dr. Wolafka N. püspököt, Simonffy kir. tanácsos és polgármestert, a katonai előkelőségeket s igen szép hölgykoszorut. A müsor izléssel volt összeállitva s a hazafias és emberbaráti czéltól eltekintve is megérdemelte volna a fokozottabb pártfogást. Első szám volt Haydn 6. számu G-dur szimfóniája, melynek precziz előadása valóban meglepett s kivált az „Andante“ tetszett dallamosságával s népszerü styljével. Szabados „Viórá“-jának concert-keringője megkapott elegáns styljével s kedves változatosságot képezett a megelőző szám magas classicizmussával. Ennek a müsornak éppen az volt az érdeme, hogy mindenki talált benne valamit, mert hiszen: Ver vieles bringt, wird manchen etwas geben.“ – Weber clarinet-hangversenyének 2 és 3. részét Sida szakaszvezető annyi bravourral játszotta, hogy élénken megtapsolták s többször hivták. Liszt magyar rapsodiájának szingazdagságát a zenekar teljesen visszaadta s a tősgyökeres magyar dallam elragadta a hallgatóságot. Grieg Ibsen magyarázatát ösmerjük a zenekar előadásában s ezuttal is nagy tetszést aratott. Kivált az „Ases halálá“-nak pianissimói gyakoroltak ellenállhatatlan hatást. A müsor utolsó számát Beethoven Prometheus nyitánya képezte s nagy szinezésekkel, erős hangtömegekkel hatott. A tüzet Istenektől el rabló mythologiai alak ez aktuális zenei jellemrajza után a közönség teljes megelégedéssel oszlott el. Kár, hogy valami Prometheus néha a mi közönségünktől is elrabolja a lelkesedés tüzét. (ne).

— **Megdicsért rezervisták.** Nagy az öröm háziezredünk rezervistái és erzatzrezervistái között. Nemcsak azért, mert már holnap délután „afférolnak“, de azért is, mert tegnap Suvich ezredes napi parancsban tudatta velök, hogy teljesen megvan elégedve a tizenhárom napi fegyvergyakorlat alatt tanusitott magaviseletökkel. E dicséret hatása alatt persze büszkén feszitik mellöket a derék rezervisták.

— **Halálozás.** Egy széles körben ismert közbecsülésben állott nemes szivü polgárasszony halálát tudatja az alábbi gyászjelentés. Szentessy István elökelő debreczeni polgár hitvese, Szilágyi Mária asszony fekszik díszes ravatalon, siratva nagykiterjedésü családjainak tagjaitól. A halál hosszas szenvedésektől váltotta meg őt, kit a közrészvét fog sirjához kisérni. A gyászjelentés igy hangzik: A legmélyebb fájdalom lesujtó érzetével tudatjuk a feledhetetlen jó nőnek, anyának, nagyanyának, testvérnek, nagynéninek néhai polgár Szentessy Istvánné, szül. Szilágyi asszonynak, folyó hó 5-én reggeli 3 órakor hosszas szenvedés után, életének 69-ik, boldog házasságának 51-ik évében történt csendes elhunytát. Feledhetetlen drága halottunk hült tetemei folyó hó 7-én, délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Szent-Anna-utczai 2526. számu házunktól a Kossuth-utczai temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, jó barátainkat, ismerőseinket bánatos szivvel meghivjuk. Debreczen 1893. május hó 5-én. Bánatos férje polgár Szentessy István. Gyermekei: János és neje Tőkés Juliánna gyermekeivel. Zsuzsánna férjével polgár Czeglédi Józseffel és gyermekeivel Mária gyermekeivel. Erzsébet férjével polgár Vásáry Andrással és gyermekeivel. Testvére polgár Szilágyi József nejével. Unokaöcscse dr. Gencsy Endre nyugalmazott főtörzsorvos és a Ferencz József rendlovagja stb, és az összes rokonok nevében is. Béke lengjen porai felett! A temetést az Erczkoporsó gyár temetkezési intézet rendezi.

* **A költözés kalózai.** Hogy a költözések bajjal járnak, az régi dolog s megénekelték unos-untig az ujságirók, átszenvedve — ugy a költözést, mint a felőle szóló hirlapi czikkeket — minden gazdasszony és általában mindenki, a kinek „nincs cserepes tanyája“. Azért is nem lett minden ember, hogyha nem háziur, ugy legalább — házmester? S ha már keserves dolog házbért, kapupénzt fizetni, május 1-én pedig – a zöldbe való kirándulás kellemei helyett — költözködni, nem elég, hogy ilyenkor a java holmi tönkre megy, de akadnak kalózai a költözködésnek is akik ilyenformán — magukhoz költöztetik a más butorát Igy járt a szegény S. Károlyné, szentanna utczai lakos is, a kinek holmijából a költözést végző cseléd, név szerint Bartha Juliánna egész batyura valót markolt fel s azzal „illaberek, nádakerek“ — elköltözött — ugy, hogy nyoma se látszott. A mezei rendőrség a költözködés szoknyás kalózának felfedezésére erős „recherche“-ket inditott meg.

— **A rendőri bejelentési hivatal** főnöke folyó évi május 6-tól folyó évi junius 1-ig tekintettel a lak és cseléd változások nagy mérvbeni bejelentésére, a vezetése alatti hivatal hivatalos óráit megváltoztatta, a hivatalos órák 8—12-ig és 2—6-ig tartatnak, felek délelőtt fogadtatnak.

x **Egy népszer.** „Moll-féle Franczia borszesz és só“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 90 kr. Szétküdés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállitó által, Bécs, I. Tachlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

x **Egy uj ipartelep Debreczenben.** Mint halljuk, a Pollák Samu czég a helybeli piaczon (Vá-ártérsor 1863. sz. alatt a régi kórházzal szemben) czément- és mükögyárat rendezett be, s ez által a helybeli ipar tetemesen előrehaladott. Ezen gyár vezetésével egy e szakmába kitünő cement-technikus Gärtner Demeter ur, bizatott meg. Miután a Pollák czég Debreczenben már több helyen sikeres munkát végzett, ajánlhatjuk ezen gyár készitményeit mindenkinek. Lapunk mai számában foglalt erre vonatkozó hirdetményre felhivjuk olvasóink figyelmét.

Törvényszéki csarnok.

* **Hirlapirók párbajügye.** Ma délelőttre volt kitüzve a Láncz-Hornyák Viktor és Benedek János között mult évben vivott párbaj ügyében a végtárgyalás; minthogy azonban vádlottak közül egyik sem jelent meg a törvényszék előtt, a tárgyalás elhalasztatott.

Láncz-Hornyák Viktor egyébként kérvényt adott be, melyben ezen ügy tárgyalására az uj határnapnak junius 24-ére, vagyis ugyanakkorra való kitüzetését kéri, amikorra az ő és Bónis Géza közötti párbaj ügyének tárgyalására amugy is Debreczenbe kell utaznia. E méltányos és indokolt kérelemnek valószinüleg helyt adand a büntető biróság.

Közgazdaság.

* **Tenyészbikák elbirálása.** A városi gazd. intéző bizottság tegnap d. u. a Király Gyula elnöklete alatt ülést tartott. Ez ülésen bizottságot választottak a Hortobágyen levő tenyészbikák elbirálására. — Ennek tagjai a Király Gyula elnöklete alatt, Udvarhelyi Géza, városgazda, Balogh Péter, Polgári Bálint. Keszei József, Szücs István, Zöld Mihály, Faragó András, Papp János, Szentesi János és ifj. Bányai István városi bizottsági tagok.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi czég jelentése.

Budapest, május 4.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzában ma gyenge volt ugyan a kinálat, de a vételkedv is igen kedvetlen volt, és igy a forgalmazott 12,000 mm csak 10—15 krral olcsóbban talált vevőre.

Eladások:

Tiszavidéki 100—79. mm. 8.65 frt, 100—77½ mm. 8.50 frt, 100—77 mm. 8.42½ frt, 100—74½ mm. 8.10 frt.
Pestvidéki 100—77 mm. 8.45 frt, 400—77½ 8.30 frt, 100—77½ mm. 8.45 frt. 100—76½ mm 8.30 frt.

3 havi időre:

Zab	100	6.42½
	100	6.35
	350	6.32½
	300	6.22½

készpenzfizetés mellett.

Egyéb czikkek is gyengültek.

Határidőüzlet. Daczára a külföld arányalagos szilárdságának, mi a bekövetkezett esőre, igen lanyhán indultunk, hogy őszibuza 8-10-ig csökkent, később kiderült egy kissé, mire jobb vételkedv alakult és a helyzet kissé megszilárdult. Zárlatok:

délelőtt 12 órakor:

		frt
Buza	máj.—jun.	7.89—7.90
	szept.—okt.	8.15—8.17
Tengeri	máj.—jun.	4.81.—4.83
	jul.—aug.	5.03—5.05
Zab	szept.—okt.	6.18—6.19
Repcze	aug.—szept.	15.20—15.30

délután ½ 5 órakor:

		frt
Buza	máj.—junra	7.90—7.92
	szept.—okt.	8.20—8.23
Tengeri	máj.—jun.	4.82—4.84
	jul.—aug.	5.03—5.05
Zab	szept.—okt.	6.18—6.21
Repcze	aug.—szept.	15.25—15.35.

Külföld. New-York, Chicagó szilárd, Páris szilárd.

Értéktözsde: A bekövetkezett esőre javult a helyzet, a forgalom megélénkült és az árak emelkedtek. Zárultak:

11 órakor: Osztr. hitel 340 10, Magy. hitel 397.½, Rimamurányi 211.¾ Osztr. államv. 307 ½, Déli vasut 109.—, délután 4 órakor: Osztr. hitel 339.70, Magy. hitel 396.50, Rimamurányi 213.—, Osztr. államv. 306.¾, Déli vasut 108.½.

Időjárás: esős.

—

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság" közlése 1893. május 4-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4% — — —	115.30	115.60
„ vasuti beruházási kötvény 4½%	123.50	124.50
„ koronajáradék 4% — — —	94.90	95.—
„ regále váltsági kötvény 4½%	101.—	102.—
Osztrák aranyjáradék 4% — — —	117.20	117.70
Egységes állam kötvény 4²/₁₀% — —	98.—	98.75
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	142.75	143.75

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	396.50	397.—
Osztrák hitelészvény — — —	339.20	339.40
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	116.50	117.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	131.25	132.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os —	116.50	117.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy — —	13.—	13.50
Osztrák „ „ „ — —	—.—	—.—
Olasz „ „ „ — —	13.50	14.—
Baz lika sorsjegy — — — — —	9.10	9.50
Jó-sziv „ — — — — —	3.35	3.65

Pénznemek:

Cs. és kir. arany — — — — —	5.68	5.83
20 márkás arany — — — — —	12.—	12.04
20 frankos arany (Napoleon d'or) —	9.74	9.78
Sovereigns — — — — —	12.25	12.30

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti regénye. —

— Irta: **Sz Buday Etel** —

XII. fejezet.

(Folytatás.) 51

Flemming, mig az ifju beszélt, kitörni készülő indulatát alig birta fékezni, de mit mégis erős akarattal vissza fojtott, s csak gunynyal válaszolt.

— Köszönöm, igen köszönöm ifju barátom a szép és megható frázisokat, a melyeket reám vesztegetett, habár nem minden haszon nélkül is, mert soha soha elnem fogom felejteni a belőle vont tanulságot, melyet öreg létemre tanultam öntől, hogy első a szív szava. és mi se jöjjön a mellett tekintetbe; nem a család igazságos óhaja, nem saját jövőnk jóvolta, csak érzelmeinknek kielégitése, az minden, minden. No, adandó alkalommal majd én is hasznát veszem e tanulságnak kedves barátom. Tehát utazni fog, sok még a teendője, hát nem is tartóztatom, igyekezzék dolgait bevégezn, hogy mihamarább haza térhessen és boldogithassa honn hagyott kedvesét. Isten vezérelje önt! Üdvözlöm édes atyját, majd irok neki s kérni fogom, vegye tekintetbe az ön szivszavát. Isten önnel Hoffer ur! Nem mondhatom a viszont látásra, mert ezek után nehezen látjuk egymást viszont.

Igy bocsátotta el a nemes gondolkozásu ifjut, egyetlen régi barátja fiát, éreztetve vele lesujtó, jogtalan haragját, a miért önző czéljának nem áldozta fel önmagát s nem a szegény leánykát, kit szivből sajnált, zsarnok természetü atyja mellett.

Hoffer e kellemetlen párbeszéd után egyenesen Helént kereste fel és tudatott vele mindent, hogy tudhassa mihez tartani magát és azon a napon kerülje atyját, mert az haragját csak vele fogja éreztetni, mit ő kénytelen volt őszinte nyilatkozatával felingerelni.

És szomoruan bucsuztak el a rokonérzetü lények, hogy soha többé viszont ne lássák egymást az életben.

Helén mint fivérét, ugy szereté az ifjut és elvesztése még levertebbé tette.

Azontul napjai még egyhangubban teltek, elveszté vele a jó barátot, ki résztvéve bánatában, vigasztalta bátoritotta, az élet sulytó bajai közepete.

Még mindennapi életmódja is változást szenvedett távozásával, mert nem volt, aki kisérje sétáiban, s igy az egészség fentartására szükséges testi mozgást is nélkü özte azontul. Naphosszat elült visszahuzódva, magára hagyottan kis szobájában.

Flemming, terve meghiusulása után még ridegebben bánt leányával, és bánásmódja majd át ment kegyetlenségbe, habár haragját soha nyiltan ki nem fejezte is, de annál rettentőbb volt rejtegetett ingerültsége, mi ellen még védekezni sem lehetett.

Tehát kint szenvedett a gyermek leány, és martirságának dicsfénye, láthatatlan övezé homlokát.

Lábbaja már javult annyit Flemmingnek, hogy botra támaszkodva már tehetett egy kevés mozgást a szobában, de még a gyárba nem mehetett a épcsök miat.

De azért e szokatlan elzárkozottságban nem érezte rosszul magát, mert soha nem volt egyedül. Cookné már egészen bevonult kivánatára szobájába és az egyik ablak alá helyezkedett kis varróasztalával s ott varrogatott, hogy minden perczben közelében lehessen a lábbadozó betegnek s parancsait teljesithesse.

A csinnal öltözött, világos muslin ruhás Cooknéban alig lehetett felösmerni az előbbeni házvezetőnét.

Vége lett alakoskodásának, s mint a hernyó, bábjából kikelve, ékes pillangóvá vált az egyszerü nő, és a régi „szép Fáni" lett, ujra bóditóan nézve ki.

Ennek behatását érezte már Flemming is, bejutva azon varázskörbe, melynek gyujtó heve a vért forralja fel, s mely bódit, meglopva a higgadt felfogást.

Ily érzelmek zaklatták Flemminget, kivánatossá téve előtte a nőt, ki nap-nap mellett, több kecsességet birt előtte kifejteni.

És a gyáros annyira büvhálójába került a nőnek, hogy nélküle jól sem tudta magát érezni, és eljutott azon veszélyes helyzetbe, hogy uralkodni sem birt szenvedélye felett. Ha már másként nem birhatá, mert vásottan esengett bi hatása után legalább látnia, s éreznie kellett közelségét.

Gyakran csak azért is felállitá ültéből Fánit, hogy ezt, vagy amazt tegye körülte, csak hogy gyönyörködhessék plasztikus mozdulataiban, s Cookné, mint egy tragikai szinmüvésznő lengett mellette, jól begyakorolt számitással. És a balga férfi azt hivé hogy e nő előzőleg is olyan volt, csak ő nem látá vakon e sok bájt, kellemet.

Pedig mind azt nem is észlelhette, mert Fáni tökéletes alakoskodó volt s csak oly jól adta előzőleg a puritán, egyszerü jellemü nyugodt nőt, mint később, a szenvedélyes szikrázó tekintetü, csábitó veszélyes sirént.

Egyik is csak oly szerepe volt, mint a másik, s mig az egyik nem vezette czélhoz, ahoz juttatá a másik, és előnyös külsejével meghóditá a javakorban levő özvegy szivét, ki a csabnak kevésbé birt ellent állani, mint egy fiatal férfi. A hal tehát horgon akadt, csak a háló kellett bevonni, hogy a megfogottal tetszésére bánjon el.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* **Hattyudal.** Te pajtás, hogy van az, hogy czipőd, mig uj volt nem recsegett, s most mikor majdnem teljesen szétszakadt, ily éktelenül nyikorog?

— Hja pajtás hattyu dalát énekli

—

* **Hamar kitalalta.** Na Matyi — szól a földes ur a czigányhoz — mondj hirtelen valami hazugságot — de hirtelen! kapsz egy iter bort.

Czigány: Hisen kettőt tessett mondani.

—

A hazug embert akkor lehet legjobban rajta kapni, hogy hazudik, a mikor — hazudik.

Josehfus.

—

A nyilvánvaló igazságtalanság az okosakat nem dühre lobbantja, de mindig mosolyra gerjeszti.

Charyklias.

—

Ha mindenki az egyenes uton járna, vajon melyiknek térne ki a másik elől?

*

Az első szerelem.

A láng kigyuladt, s emészti keblemet.
A vágy, a kin, a szenvedély viharja
A szép Remény egét is betakarja;
Csüggedve szállok a Jelen felett.

Azt hittem, hogy a terhe eltemet.
Egy édes érzet bánatom kicsalja
Szivemből, hol a Szerelem hatalma
Föltárja nékem földi üdvömet.

Jövőm egére arczod rajzolom;
Onnan löveld a béke sugarit rám,
Mikor enyém leszel majd egykoron.

Nyugalmunkat a bánat árja ritkán
Zavarja, mig a Hűség éltetőnk,
S a szép Remény zöld ága szemfedőnk,

Oláh György.

*

* **A jövő hajója.** Az óriási haladás, melyet rövid idő ó a a technika minden ága tesz, teljes joggal állitja elénk a kérdést, milyen lesz jövőben a hajó, a vasut és más közlekedési eszközök. A londoni „Engineer" szerint a jövő hajójának a törzse va ószinüleg aluminiumból lesz és a hajót villamos erő fogja mozgatni. A nagyságuk óriási lesz és ez csak előnyére válik az utasoknak, mert az uszó város óriási nagysága megszünteti a tengeri betegséget. Egy Graham nevü amerikai már most azt ujságolja, hogy a hajót kilencz hajótestből kell készitenl ugy, hogy ezek egy egészet képezzenek. A középre egy 432 méter hosszu hajót helyezzenek, melynek oldalaira két kisebb hajótestet alkalmaznak. Ezekben lesz a legénység és a szénkészletek helye. A gőzöst 5000 lóerejü gép hajtja. A hajó óránként 55 kilométert tenne meg. Szóval minden előre meg van állapitva csak a tarifák fontos kérdéséről nem tanácskoztak még.

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Lackenbacher kereskedelmi utazó Bécs, Elek Emilné és leánya Devecser, Huray Emil és neje N.-Várad, Pecze Sándor és leánya F.-Gyarmat, Stern Béla kereskedő Budapest, Dr. Bamberger Béla Budapest. Özv. Markovics Béláné Szatmár, Leidig Sándor N.-Várad, Austerlitz kereskedelmi utazó Bécs, Bobinstein kereskedő Bécs, Ziegler L. kereskedelmi utazó Bécs. Rosinger Lajos birtokos F.-Abony, Maczintoh Leo és neje Galiczia, Hellerné kereskedő Bécs, Lieb Lajos kereskedő Berlin.

Angol királynő szálloda. Ujfalussy Endre földbirtokos Mártonfalva, Dame Kálmán földbirtokos Szepesvár, Kasztinek Lajos hivatalnok Budapest, Frölich Zsigmond B.-Csaba, Bauer A. kereskedő Budapest, Deutsch kereskedő Bécs, Vecker Emil kereskedő Pozsony, Sebes Adolf S.-A.-Ujhely, Engelsmán J. kereskedő Budapest, Krausz Henrik kereskedő Budapest, Fogthüy Béla földbirtokos H.-Szoboszló, Sönfeld Fülöp kereskedő Bécs.

Frohner szálloda. Szalay Gyula utazó Budapest, Kis Zsigmond utazó Bécs, Rothbart Ede utazó Nagyvárad, Grosz Wilmos utazó Berlin, Freischberger utazó Budapest, Geiger Lajos utazó Budapest, Polák Albert utazó Bécs, Propper Tnra, Neuvirth T.-Lök, Feldmesser Csege, Meiszner Mór utazó Budapest, Lederer utazó Budapest. Neuman Adolf utazó Bécs.

Szerkesztői posta.

B. F. helyben. Gáspár Imre nehány napi távolléte után ma érkezett haza; a mai s tegnapi két szám összeállitásában része nem lévén, az illető hirecskéről tudomása sem lehetett.

A kis lutri huzásai.

— Május 3. —

Prága	53	62	37	72	9
Lemberg	38	32	44	68	88
N.-Szeben	13	49	65	79	41

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t
Felelős szerkesztő:
Vertesi Arnold.

A tavaszi idényre
nagy választékban
érkeztek raktárra
DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
fekete divatkelmèk,
szines selymek.
Zephirek, batiste,
atlas satin,
mosó-voile-ok,
gyermek felöltők, ruhácskák,
NAPERNYÖK,
BRASSÓI POSZTÓK,
melyeket **igen olcsón** árusitanak el.
Szabó Lajos fiai
Debreczen, Rózsatér.
Mintákat kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Dr. Brüll Bertalan
ügyvédi irodáját
Május hó 1-től
Batthyányi-utcza 2554. sz. házba
tette át.

Szives tudomásul!
A lakás változtatások alkalmából ajánljuk nagy választékú raktárunkat
Szönyegekben,
Függönyökben,
Buforszövetekben,
Ágy és asztal teritőkben,
melyeket jutányos,
szabott árakon árusitunk el.
Szabó Lajos Fiai
Debreczen, Rózsatér.

N.-Bocskó vasuti állomástól 3/4 órányi távolságra

Gyertyánliget
(KABOLAPOJANA)
GYÓGYFÜRDŐ (MARMAROSMEGYÉBEN.)

Fürdő-idény május 15-től szeptember 30-ig.

Fürdő, ivó- és tejkura, klimatikus hegyi gyógyhely, hidegviz-intézet.

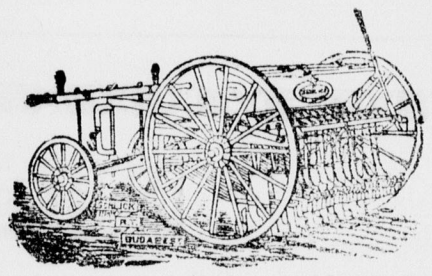
Massage és villamozással. | Massage és villamozással.

„GYERTYANLIGET“ nevezetes pompás szép fekvése által csodálatosan védett por- és szélmentes helyen, 1600 lábnyi tengerfölötti magasságban, körös-körül erdős hegyektől határolva. Levegője hegyi, élénydus, tiszta és felette egészséges. Vasas savanyuvizei igen kellemes izüek, könnyen emészthetők és gyors hatásuak. Az ujonnan épült, modern berendezésü hidegviz-intézetben a Priessnitz-féle kura megfelelő diaetával alkalmaztatik. Kiváló siker vérszegénységnél, sápkór-, női bántalmak-, idegesség (neurasthania), gyomor- és bélbajok-, váltóláznál stb. Lakások az uj épitkezések folytán mindenkor biztositva vannak. Az élelmezés minden igényt kielégit. Az árak mérsékeltek, (az elő és utóévadban 20%-al olcsóbb.) Bővebb felvilágositással szolgál

a fürdőigazgatóság.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.
Városi iroda és raktár: Podmaniczky-u. 14. Fiok raktár: Krepesi-ut 77.
gőz- és járgánycséplő-készülèket
számos első dijakkal kitüntetett
szab. Schlik-féle 2 és 3 vasu ekék,

mélyitő s egyetemes aczélekéket.
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
egyvasu ekék, talajmivelő eszközök
valamint
Schick-féle szab. „**Haladás**“ sorbavetőgépek.
Takarmánykészitő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemü gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fükaszáló-gépek szállitható mezei vasutak stb.

Minta-raktár DEBRECZEN: **TRNKA FERENCZ** urnál,
Kis-Varad-utcza.
Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

KLYTHIA
A bőr ápolására.
Az arczszin finomitására és szépitésére ZSIRPOR
Legelegánsabb toilette-, báli- és salonpor.
Chemikailag megvizsgálva és jónak találva.
Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Hölgyektől *elösmerö nyilatkozatok.*

Taussig Gottlieb
Finom toilette szappanok
és
parfümek
gyára,
főraktár:
WIEN,
I. Wollzele Nr. 3.

Wolter Sarolta cs. k. udvari burg-szinházi szinésznő Bécsben.
Beeth Lola cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
Schläger Antonia, cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
Pálmay Ilka, szinésznő a „Theater an der Wien“ szinházban.
Odilon Heléna, szinésznő a német népszinháznál Bécsben.
Ernest van Dyck, cs. k. opera énekesnő Bécsben stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.
Szétküldés utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.
Kapható a legtöbb parfüm és gyógyszerkereskedésében.

Kardos László
(Kossuth utcza)
teljesen szintartó honikék, zefir, franczia batiszt, biquet, szerb vászon,
női ruha szövet,
szőnyegek,
függönyök,
ágy és asztalteritők,
Minden finomságban.
Minden nagyságban.

CZERNY
„keleti rózsateje“
a bőrnek igen finom, vakitó fehérségü és oly
fiatal friss szint kölcsönöz
mely más szer által el nem érhető, kitünő még **májfolt szeplő börpattanás, nem szép arczszin** és napsütés ellen eltávolitja a bőrnek tisztátalanságát minden sárga és barna arcz szin és egyidejüleg alkalmas minden testrészre. Ára 1 frt. — **Balzsamszappan hozzá 39 kr.**

Czerny „Tanningene“
legujabb ólom nélkül, ártalmatlan, egyedül legjobb
HAJFESTŐSZER
haj és szakál, ugymint szemöldök festésre, melylyel a legegyszerübb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos szép és fényes sötétszőke barna vagy fekete természetes szint visszanyeri melylyel az őszülés előtt birt; a szint szappanuali mosás és gőzfürdő sem változtatja. Ára 2 frt 50 kr

Mindennemü illatszerek gyára és raktára **u. m. szappanok**, poudre creme, pirositó glycerin-készitmények, pomádé fenyőillat **szájvir**, fogpor, fog kefe, gold bl ndviz hajnövesztők zsebkendő parfüm; Eau de Cloloqué stb. stb. Törvényesen védve gondoson megvizsgálva valódian kapható

CZERNY ANTAL
J. BÈCS I. WALLFISCHGASSE
Szétküldés azonnal utánvét mellett. Nalam tett diszret megrendelések 5 frtig feljebb portó és költségmentesen. Prospectusok összes külön egeszségeimről ingyen és bérmentve.

RAKTÁR BUDAPESTEN : Török József gyógyszerész urnái király u. 12.
RAKTAR Debreczenben
Dr. ROTSCHNEK V. gyógyszerésznél
Raktár Miskolczon Dr. Herz, **Kassán.** Mandaschek, **Komáromban** Kirchner **Szegeden** Barcsai, **Ungvárt** Hoffmann B., **Temesvárott** Tarcsay. **Aradon** Ring gyógyszerészeknél és Eliás illatszerésznél.

Pollák Samu
asfalt és cememt-iparvállalat, cemen -leme és mükögyára
a magyar aszfalt részvény-társaság képviselője
DEBRECZEN.
Elvállal jótállás és legjutányosabb árak mellett :
nedves lakások, pinczehelyiségek stb. **gyökeres szárazzá tételét**
uj épitkezéseknél az alapfalaknak aszfaltréteggeli bevonását. — Továbbá : **kapubejáratok,** folyosók, terasseok stb.-nek a legjobb minőségü természetes aszfalttal való burkolását. Allandóan készit cement és mozaik lapokat,
cs. és kir. szab hornyolt czement fedél lapokat,
különféle szin és nagyságban — Ajánlkozik szökőkutak, csatornázások, gépalapozások és más betonirozások, valamint granit-terazzo készitésére. —
Raktaron tart : tüzmentes aszfalt tetőpép, aszfalt elszigetelő-lemez, szines aszfalt máz, Carbolineum és Mikolonatout (gomba irtásra)
portland és román cementet.
Elfogad megrendeléseket: aszfalt tetőpép és facement-befedések, Mettlachi lapok, diszes falburkolatok (Stucko-Lustro és Stuk marmor), és **cs. és kir. szab. saját módszerü aszfalt parquette-ára,** valamint minden e szakba tartozó munkálatokra. — Költségvetés ingyen és bérmentve.
Müszaki üzletvezető Debreczenben :
Gärtner Demeter ur Vásártér-sor 1863. szám.
A régi kórházzal szemben. — Ipartelep : **Ugyanott.**

MOLL SEIDLITZ POR
Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláirását tünteti fel.
A **Moll A.-féle Seidlitz-porok** tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vérfolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak **1 frt o. é.**
Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ
Csak akkor valódi ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL“ feliratu ónozattal van zárva.
A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési-szer kösvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára : 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.
(Főalkatrésze : füzölysavas szikső.)
A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnőttek számára ; mert e szájvize fogak további épségét biztositja s egyszersmind óvszer fogfájás ellen. — **Egy MOLL A. védjegygyel ellátott üveg ára : 60 krajc ár.**

FŐ-SZÉTKÜLDÉS
MOLL A, gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító altal,
BÉCS : I., Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesittetnek.
A raktárakban tesztek hitelesitett MOLL A aláirásával és védjegyével ellátott üvegeket kérni.
Raktárak : DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr Rothschnek V E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t nyomása. 1893